

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 13C/592/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212219829
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Garaj
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2015:4212219829.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky samosudcom Mgr. Petrom Garajom v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd **n e p r i z n á v a** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody v sume 175 € a nemajetkovej ujmy v sume 885,12 €, ktorá škoda mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Komárno v súdnej veci 9 Er 483/03 tým, že súd o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora rozhodol oneskorene (pretože § 44 ods. 8 Exekučného poriadku ustanovuje súdu povinnosť rozhodnúť o takomto návrhu do 30 dní), pričom navrhovateľ počas tejto doby vynaložil hotové výdavky, ktoré by neboli vznikli nebyť nesústreďenej činnosti exekučného súdu (výdavky na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných úkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70 €, výdavky na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40 €, výdavky na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným exekútorom v sume 50 € a výdavky na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s kontrolou a urgovaním stavu exekučného konania v sume 15 € a tiež si uplatnil nemajetkovú ujmu a to ako primeranú náhradu z dôvodu, že neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a tiež riziko insolventnosti povinného, pričom tvrdil, že neexistencia účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy tohto stavu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa, členov jeho riadenia a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti a táto nezákonne vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní jeho ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať.

Odporca s návrhom nesúhlasil a uviedol, že ho považuje za nedôvodný a žiada ho zamietnuť, pretože nie je jasný titul na náhradu škody, keď navrhovateľ namieta neskoré rozhodnutie súdu o jeho návrhu na zmenu exekútora, na druhej strane namieta nesprávny úradný postup v podobe prieťahov, pričom neuvádza aké kroky na ich odstránenie sám podnikol, napriek výzve odporcu navrhovateľ ani len neoznámil (nie to že by ich bol preukázal), či využil možnosť podať sťažnosť u príslušného predsedu súdu (príp. ústavnú sťažnosť) voči nečinnosti exekučného súdu, pretože iba predsedovi príslušného

súdu alebo ústavnému súdu prináleží hodnotiť, či k prieťahom došlo. Uviedol, že návrh považuje za predčasný, pretože bol podaný skôr, než uplynula 6 mesačná lehota na predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb., ktoré prerokovanie je zákonnou podmienkou podania takéhoto návrhu na súde, pričom napriek snahe odporcu navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť a zmaril tým možnosť predbežne nárok prerokovať. Odporca taktiež uviedol, že nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky za porušenie sťažovateľovho práva, pretože rozhodujú všetky okolnosti danej veci (I. ÚS 16/02), najmä keď navrhovateľ zanedbal svoju povinnosť podľa § 415 OZ a neurobil nič, aby vzniku prípadnej škody zabránil, pričom treba tiež poukázať na § 44 ods. 8, 9 ExP, podľa ktorého pôvodne poverený súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia exekučného súdu o zmene exekútora, preto nemohlo dôjsť ku žiadnej škode v spojení s prípadným neskorším rozhodnutím exekučného súdu o zmene exekútora. Ďalej odporca uviedol, že vychádzať z existencie prieťahov v konaní (ako to robí navrhovateľ) možno až vtedy, ak tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti účastníka alebo inom rozhodnutí príslušného orgánu, ku ktorému však ani nemohlo dôjsť, pretože navrhovateľ si v tomto smere nespĺnil ani len svoju povinnosť tvrdenia. Dodal, že vyčíslenie materiálnej a nemajetkovej ujmy považuje len za hypotetické, pretože navrhovateľ ho (najmä s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb.) nijakým spôsobom nepreukázal, navyše ich paušalizuje a taktiež poukázal na to, že nemajetková ujma sa priznáva iba tam, kde samotné konštatovanie porušenia práva nie je primeraným zadosťučinením, pričom sa prihliada najmä na osobu poškodeného, závažnosť ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, namietal škodu čo do jej základu i výšky a tiež príčinnú súvislosť medzi jej prípadným vznikom a postupom exekučného súdu.

Nakoniec odporca vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľ na náhradu škody, pretože podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb. sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky odo dňa kedy sa poškodený o škode dozvedel, teda právo sa premlčalo 3 roky po uplynutí 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom 13 C 592/2012-41 zo 6.11.2014 návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd Nitra uznesením 8 Co/1132/2014-81 z 2.4.2015 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, poukázal na znenie § 44 ods. 6 a § 238 ods. 1,2 Exekučného poriadku a okrem iného uviedol, že podstata sporu spočívala v tom, či pre rozhodnutie exekučného súdu o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní platila 30-dňová zákonná lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prieťahov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujmy tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu a dospel k záveru, že uvedené rozhodnutie je nepreskúmateľné v časti týkajúcej sa otázky, či pre rozhodnutie exekučného súdu platila 30-dňová lehota a prečo aplikoval súd prvého stupňa znenie exekučného poriadku platné od 1.12.2006 keď exekúcia začala dňa 16.12.2003.

Na pojednávanie sa účastníci konania nedostavili, doručenie predvolania mali riadne a včas vykázané, svoju neúčast' ospravedlnili, súd preto podľa § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v neprítomnosti účastníkov.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ a zistil tento skutkový a právny stav:

Z exekučného spisu Okresného súdu Komárno 9 Er 483/03 súd zistil, že exekúcia začala podaním návrhu na vykonanie exekúcie dňa 19.12.2003, dňa 7.1.2004 bolo vydané poverenie na vykonanie exekúcie, žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora bola na exekučnom súde podaná dňa 22.11.2010, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 3.4.2012, pričom zároveň súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie, na základe ktorého o veci rozhodoval odvolací súd a ten rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na nové rozhodnutie.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb. účinnom do 1.1.2013 (ktorý na danú vec dopadá) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným spôsobom, b) nezákonným rozhodnutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, d) neprávny úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné preťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2).

Podľa § 15 zákona č. 514/2003 Zb. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Zb. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočný zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 6 ExP (platného v čase začatia exekúcie) ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Podľa § 238 ods. 1 ExP konania začaté pred 1.9.2005 sa dokončia podľa práva platného do 31.8.2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 ExP § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1.9.2005.

Podľa § 415 ods. 1 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

V nadväznosti na čl. 46 Ústavy SR a čl. 36 ods. 3, 4 Listiny základných práv a slobôd (zák. č. 23/1991 Zb.) je zákon č. 514/03 Zb. osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcou verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaných, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a tretím predpokladom je aby medzi nimi bola príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto predpokladov znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti nemôže zbaviť (§ 3 ods. 2). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem „nesprávny úradný postup“ za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej

súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením ku spisu pripojených dokladov a správ a zistil, že návrh nie je dôvodný a je treba ho zamietnuť z nižšie uvedených dôvodov:

Je nesporné preukázané (z exekučného spisu), že oprávnený vo vyššie uvedenej exekučnej veci (začatej dňa 19.12.2003) podal na exekučnom súde svoj návrh na zmenu súdneho exekútora písomne dňa 22.11.2010, pričom súd o tomto jeho návrhu rozhodol dňa 3.4.2012, t.j. po uplynutí lehoty stanovenej v § 44 ods. 8 ExP. Táto skutočnosť však (z dôvodov uvedených vyššie) sama o sebe neznamena, že ide o zbytočné prietahy.

Súd prvého stupňa (viazaný právnym názorom súdu odvolacieho) preskúmal v intenciách naznačených odvolacím súdom (v časti týkajúcej sa otázky, či zákonná 30-dňová lehota na rozhodnutie exekučného súdu o zmene exekútora sa na žiadosť oprávneného v uvedenej exekúcii podanú dňa 22.11.2010) a konštatuje, že vzhľadom k tomu, že uvedená exekúcia začala dňa 19.12.2003, dokončí sa exekúcia podľa práva platného do 31.8.2005. Podľa Exekučného poriadku platného v čase začatia exekúcie, neplatila pre rozhodnutie súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora zákonná 30 dňová lehota a ani § 238 ods. 2 ExP nenariaďuje exekučnému súdu použiť ustanovenia o rozhodnutí o takejto žiadosti v 30 dňovej lehote, preto súd konštatuje, že táto lehota pre rozhodnutie exekučného súdu o žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora neplatila. Jej nedodržanie potom nemohlo spôsobiť zbytočné prietahy.

Navrhovateľ v konaní žiadnym spôsobom nepreukázal (ani sa o to nepokúsil) ani len samotný vznik hotových výdavkov, ktoré mu mali v súvislosti s uvedenou exekučnou vecou vzniknúť (ktorých náhrady ako majetkovej škody sa domáhal), nie je zrejmé o aké jeho výdavky malo ísť a je navyše neprípustné, aby si takéto náklady uplatňoval paušálne (pretože súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ v tisíckach obdobných žalôb uplatňuje rovnaké paušálne náklady bez ich bližšieho preukázania a zdôvodnenia), teda bez toho, aby v každom jednotlivom prípade preukázal, že mu takéto náklady vôbec vznikli a následne to, že by neboli vznikli nebyť prípadnej oneskorenej činnosti exekučného súdu.

Treba prisvedčiť argumentácii odporcu o tom, že navrhovateľ samotný (ako oprávnený v exekučnej veci) neurobil žiadne úkony smerujúce k tomu, aby predišiel vzniku prípadnej škody (§ 415 ods. 1 OZ), keď pred podaním tohto návrhu na náhradu škody na súde nepodal žiadnu sťažnosť na postup alebo prietahy exekučného súdu či už u predsedu exekučného súdu alebo na Ústavnom súde SR, preto nielenže nemožno konštatovať (ako to správne vo svojom písomnom vyjadrení uvádza odporca), že by bolo došlo k akýmkoľvek prietahom v konaní, ale tiež možno konštatovať, že ak by bolo došlo ku škode samotnej (čo sa nepreukázalo), navrhovateľ neurobil nič pre to, aby jej vzniku bol zabránil.

Je nesporné, že do doby, kým exekučný súd nerozhodne o zmene exekútora, koná v exekúcii stále exekútor pôvodný (§ 44 ods. 9 ExP). Táto okolnosť vylučuje, aby bolo mohlo dôjsť ku škodám na strane oprávneného v smere rizika zániku povinného, rizika zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a rizika insolventnosti povinného, ktoré by boli spôsobené nečinnosťou súdu. Je preto zrejmé, že ani prípadným oneskoreným rozhodnutím exekučného súdu o zmene exekútora nemohlo dôjsť ku žiadnej škode na strane oprávneného

(navrhovateľa) a to ani k majetkovej, ani k nemajetkovej škode. Účelovým je tvrdenie navrhovateľa o tom, že „neexistencia účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy tohto stavu v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolala u navrhovateľa, členov jeho riadenia a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti a táto nezákonne vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní jeho ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať“ v prípade, keď takéto zásahy sa ani len nesnaží preukázať.

Súd tiež poukazuje na to, že s poukazom na vyššie uvedené sa súdu nejaví ako primerané žiadať zadosťučinenie v peniazoch (aj keby ku škode bolo došlo), pretože nedošlo k žiadnemu takému zásahu do práv navrhovateľa (a najmä nie jeho konateľov, či spoločníkov), ktoré by bolo treba odškodniť v peniazoch.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktorá mala navrhovateľovi vzniknúť, platia taktiež závery súdu uvedené vyššie.

Taktiež v spore neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu (§ 9 ods. 1). Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ktoré právo obdobne zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu SR ustálila, že pri rozhodovaní, či došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, správanie sa účastníka a spôsob, ktorým súd postupoval. Pojem zbytočné prieťahy nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale aj s ohľadom na okolnosti veci sa postup orgánu verejnej moci nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné. Exekučným titulom v tomto prípade bola úverová zmluva, ktorú od navrhovateľa musel súd žiadať, pričom je súdu známe, že navrhovateľ podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádovo tisíckach sporov, nemohol nerátať s tým, že súd ho bude na predkladanie exekučných titulov vyzývať, čo sa významnou mierou podieľalo na ovplyvnení dĺžky exekučného konania, resp. posúdení zákonnosti exekučného titulu, preto nemožno vzhľadom na zbytočné prieťahy na strane exekučného súdu.

Z týchto dôvodov súd konštatuje, že nedošlo k žiadnemu postupu súdu, ktorý by bolo možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup a k žiadnej škode, ktorá by bola navrhovateľovi spôsobená postupom súdu nedošlo, nedošlo k naplneniu žiadnej z podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu, ani nezákonné rozhodnutie, ani vznik škody (ani jedna z nich nebola preukázaná), ani príčinná súvislosť medzi nimi a návrh navrhovateľa je preto v plnom rozsahu (či už ide o vynaložené náklady alebo nemajetkovú ujmu) nedôvodný.

Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku navrhovateľa, ktorú odporca vzniesol, treba uviesť, že oprávnený požiadal súd o zmenu v osobe súdneho exekútora dňa 22.11.2010, nasledujúcim dňom začala plynúť 30-dňová lehota súdu na rozhodnutie o tejto žiadosti, jej uplynutím, t.j. dňom 23.12.2010 preto začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody na súde (ktorá podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/03 Zb. neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov - žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal navrhovateľ dňa 23.4.2009), svoj návrh na náhradu škody navrhovateľ uplatnil na súde dňa 27.9.2012, takže nedošlo k márnemu uplynutiu premlčacej lehoty podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/03 Zb., pretože k premlčaniu by takto došlo až dňa 23.6.2014.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 150 O.s.p. a odporcovi, hoci v konaní plne úspešnému, náhradu trov konania súd nepriznal, pretože odporca si toto právo neuplatnil a navyše súd ani nezistil, že by mu v tomto konaní v súvislosti s bránením jeho práva boli nejaké trovy vôbec vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na KS Nitra.